

LIETUVOS UNIVERSITETŲ REKTORIŲ KONFERENCIJOS DARBO GRUPĖS

AKADEMINIO SAŽININGUMO UŽTIKRINIMO LIETUVOS AUKŠTOSIOSE MOKYKLOSE STRATEGINĖS GAIRĖS

Prielaidos, strategijos poreikis

Akademinio sąžiningumo užtikrinimo strateginės gairės skirtos kovai su plagiatu, kaip viena iš akademinio nesąžiningumo formų, todėl jose keliami tik tie akademinio sąžiningumo užtikrinimo uždaviniai, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su plagiato prevencija ar kovos su plagiatu priemonėmis, gairėse pateikiami konkretūs pasiūlymai institucijoms dėl veiksmų plano.

Bendriausia prasme plagijavimas suprantamas kaip svetimo teksto¹ pateikimas kaip savo arba pareigos nurodyti šaltinius, kuriais remiamasi, nevykdymu ar netinkamu vykdymu. Vis dėlto plagiatas konstatuojamas tik tais atvejais, kai pirminį tekstą sukūręs asmuo, jį yra paskelbęs kaip savo, todėl šalia plagiato egzistuoja ir kita savo pasekmėmis panaši veika – svetimo teksto, kuris yra sukurtas specialiai plagiatoriui ir nėra paskelbtas, pateikimas kaip savo.² Šie du reiškiniai šiose Strateginėse gairėse paprastumo dėlei vadinami „plagiatu“.

Akademinė prasme plagiato sąvoka visų pirma sietina su savarankiškumo ir sąžiningumo reikalavimais. Kitaip tariant, plagijavimas yra tam tikra sukčiavimo forma, kuomet pasisavinamos kitų asmenų mintys, idėjos, kūrybinė, mokslinė veikla, išreikštos tų asmenų sukurtuose tekstuose. Iš esmės visa akademinės bendruomenės veikla pagrįsta asmenine intelektine tekstone produkcija, todėl plagijavimo reiškinys yra vienas šiurkščiausių akademinės etikos pažeidimų. Vis dėlto reikalavimas neplagijuoti nėra vien tiek moralinė kategorija ir glaudžiai siejasi su teise: teisės aktuose įtvirtinant autorių teisių apsaugos mechanizmą. Pavyzdžiui, Lietuvos apeliacinis teismas kūrinių naudotoju yra pripažinęs kūrinių plagiatorių.³ Vis dėlto tenka pripažinti, kad ne kiekvienu atveju plagiato fakto nustatymas leidžia konstatuoti autorių teisės pažeidimus (pvz., atvejais, kai tekstas nėra paskelbtas ir sukurtas tik tam, kad svetimas asmuo pasinaudotų tekstu kaip savo paties). Pastebėtina, kad plagiato sąvoka ir jos požymiai nėra įtvirtinti Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose norminiuose teisės aktuose, išskyrus atvejus, kai plagiato sąvoka įvardijama kaip viena iš akademinio nesąžiningumo formų⁴ bei galimai individualiuose teisės aktuose.

Nesant visuotinai pripažintos plagiato sąvokos bei jį identifikuojančių kriterijų, negali būti formuojamas vieningas požiūris į šį neigiamą reiškinį bei kuriamos vieningos prevencijos sistemos. Kita vertus, vieningo akademinės bendruomenės narių požiūrio bei prevencijos sistemos nebuvimas vertintinas kaip plagiatai skatinantis veiksnys. Todėl nors akademinuose sluoksniuose apie plagiato problemą dažnai diskutuojama, šis reiškinys oficialiai fiksuojamas gana retai. Vienas pagrindinių ir svarbiausių uždavinių – plagiato sąvokos, jo požymių nustatymas.

¹ Šiose strateginėse gairėse sąvoka „tekstas“ apima bet kokią rišlią kalbinių ir nekalbinių (grafinių, muzikinių) ženklų seką.

² Plačiau apie šias dvi veikas ir plagiato sąvokos aptarimą žr. šių strateginių gairių priedą – dr. Pauliaus V. Subačiaus Plagiato reiškinio aptarimą šiuolaikinės humanitarinės teorijos požiūriu.

³ Lietuvos apeliacinio teismo 2010 m. balandžio mėn. 27 d. sprendimas, priimtas civilinėje byloje Nr. 2A-41/2010.

⁴ Pvz., 2001 m. liepos 11 d. Vyriausybės nutarime Nr. 897 Dėl Doktorantūros nuostatų patvirtinimo (Dėl Mokslo doktorantūros nuostatų patvirtinimo) 34 punkte nurodoma, kad „...nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą (plagiatą ir panašiai), disertacija negali būti ginama“; 2002 m. gruodžio 31 d. Vyriausybės nutarime Nr. 2100 Dėl Meno aspirantūros nuostatų patvirtinimo (Dėl Meno doktorantūros nuostatų patvirtinimo) 43 punkte nurodoma, kad „...nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą (plagiatą ir panašiai), meno projektas negali būti ginamas, o jau suteiktas meno daktaro laipsnis jį suteikusių universiteto doktorantūros komiteto sprendimu panaikinamas“.

Literatūroje sutinkama daugybė plagijavimo motyvų interpretacijų – tai ir nepakankamas aukštojo mokslo ir studijų politikoje bei jos įgyvendinime skiriamas dėmesys akademinėi etikai, nepakankamas akademinės bendruomenės nariams skiriamas materialinis skatinimas, nemokėjimas planuoti laiko, informacijos ir įgūdžių trūkumas, tam tikros asmeninės nuostatos ir vertybės ir t.t. Kaip matyti, su daugeliu plagijavimą skatinančių motyvų kovoti tiesiogiai neįmanoma, tam reikalingos prevencinės sistemos.

Prevecinių sistemų poreikis itin akivaizdus kalbant apie informacinių technologijų, ypač interneto, poveikį plagiato paplitimui. Informacinės technologijos, internetas, kompiuterių naudojimas daro plagijavimą labai lengvą – itin paprasta be didelių laiko sąnaudų susirasti reikalingus, poreikius atitinkančius tekstus, juos nukopijuoti neįdedant pakankamų intelektualinių pastangų. Plagiatą skatina ir menką socialinę atsakomybę turintys asmenys ar organizacijos, siūlančios į nesažiningą elgesį linkusiems akademinės bendruomenės atstovams savo atlygintinas paslaugas. Atsižvelgiant į esamą teisinį reguliavimą bei technines galimybes tiesioginę informacinių technologijų naudojimo plagiavimo tikslais kontrolę atlikti yra labai sudėtinga. Reaguojant į viešoje erdvėje vis dažniau pasigirstančius siūlymus kovoti su asmenimis ar organizacijomis, siūlančiomis atlygintiną „pagalbą“, reikėtų pabrėžti, kad tokios veiklos draudimas, net jei jis ir galimas konstitucinio asmens ūkinės veiklos laisvės ir iniciatyvos principo kontekste, tikėtina, būtų mažai efektyvus. Norint efektyviai spręsti plagiato problemą, būtina koncentruotis ties jo priežastimis, o ne pasekmėmis, todėl plagiato prevencija galimai suvaidintų lemiamą reikšmę kovojant su šiuo neigiamu reiškiniu.

Analizuojant plagiato paplitimo Lietuvoje priežastis, reikėtų įvertinti ir aukštojo mokslo reformos pasekmes ir santykinai trumpą aukštojo mokslo reformos įgyvendinimo laikotarpį. Pirmiausia atkreiptinas dėmesys į tai, kad įteisinus naujus aukštųjų mokyklų finansavimo principus ir sistemą, aukštosios mokykloms trumpuoju laikotarpiu ekonomiškai nenaudinga išaiškinti plagiata ir taikyti griežčiausias sankcijas. Studentų atžvilgiu taikydamos griežčiausią sankciją už šį šiurkštų akademinės drausmės pažeidimą – studijų sutarties nutraukimą, aukštosios mokyklos tuo pačiu sukelia sau neigiamas finansines pasekmes, nes netenka pajamų. Kitų akademinės bendruomenės narių atžvilgiu plagiato atvejų išaiškinimas yra itin sudėtingas, kadangi tai susiję su kolegų vertinimu bei mokslinės produkcijos statistinių rodiklių, tiesiogiai įtakančių valstybinio finansavimo apimtį, blogėjimu. Dėl šių sisteminių ir įstatyminių priežasčių aukštosios mokyklos gali būti nesuinteresuotos diegti ir naudoti akademinės veiklos vertinimo būdus, neskatinančius ir netoleruojančius plagijavimo bei kurti ir naudoti plagijavimo kontrolės procedūras ir priemones. Atsižvelgiant į santykinai trumpą aukštojo mokslo reformos įgyvendinimo laikotarpį, gali būti susitelkiama ties trumpalaikiais finansinio stabilumo tikslais nevertinant ateities perspektyvų, tokių kaip aukštosios mokyklos prestižas, geras vardas ir t.t., sąlygojančių aukštosios mokyklos ilgalaikės finansinės perspektyvas. Todėl bet kokia akademinio sąžiningumo užtikrinimo sistema visų pirma turi būti nukreipta į sistemines ir įstatymines priemones, kurios galėtų užkirsti kelią plagiato priežastims ir įgalintų tinkamomis priemonėmis kovoti su plagiato pasekmėmis.

Siūlant formuoti bendrą akademinio sąžiningumo užtikrinimo sistemą, būtina remtis tarptautine patirtimi. Pavyzdžiui, *Academic integrity* – pirmaujančių šalių mokslo ir studijų sistemų institucionalizuotu elementu, kuris apibrėžiamas kaip akademinės bendruomenės etiško ir moralaus elgesio reikalavimas. Studijų ir mokslo sąžiningumo užtikrinimo priemonių tikslingumą ir efektyvumą galėtų padėti išryškinti didelę patirtį turintys ekspertai, jų ir aukštųjų mokyklų asociacijos. Būtina pasitelkti glaudžius ryšius su Lietuvos universitetais užmezgusios Pasaulio universitetų asociacijos atstovus, remtis jų ekspertų patirtimi.

Strateginis tikslas

Studijų kokybės užtikrinimas ir ženklus plagiato, kaip akademinio nesąžiningumo formos, veikų kiekio sumažinimas.

Uždaviniai ir priemonės

1. Įtvirtinti plagiato sąvoką bei nustatyti plagiato požymius.

Kaip minėta, plagiato sąvoka nėra pateikiama nei viename Lietuvos Respublikos teisės norminiame akte. Plagiato apibrėžimo nebuvimas vertintinas kaip plagijavimą skatinantis veiksnys, nes konkrečiais atvejais yra sudėtinga įrodyti plagiato faktą, o tuo pačiu taikyti sankcijas ar viešinti netoleruotiną asmens elgesį. Vis dėlto, tenka pripažinti, kad teisės norminiuose aktuose tiksliai apibrėžti plagiata gali būti problematiška dėl kelių priežasčių: pirma, plagiatas siejasi su autorių teisių gynimo teisiniu reguliavimu, antra, plagiata apibrėžus kaip vieną iš autorių teisės pažeidimo formų, iškiltų grėsmė, kad autoriui neginant savo teisių, nebus užkirstas kelias plagiatiui. Todėl siūlytina plagiata ir jo požymius apibrėžti akademinės etikos normose, plagiato atvejus – kaip akademinės etikos normų pažeidimą, už kuriuos taikytinos etikos normų pažeidimo sankcijos.

2. Parengti/tobulinti Akademinės etikos kodeksus.

Vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo 53 str. 4 dalimi, akademinės etikos procedūrų kontrolierius turi parengti rekomendacijas dėl Akademinės etikos kodeksų, kuriose turėtų atsispindėti vieninga plagiato sąvoka, požymiai, prevencijos priemonės ir kt. Aukštosios mokyklos, remdamosi šiomis rekomendacijomis, turi parengti/patobulinti ir patvirtinti Akademinės etikos kodeksus. Atsižvelgiant į tai, kad kol kas akademinės etikos procedūrų kontrolierius nėra paskirtas, Lietuvos universitetų rektorių konferencija galėtų svarstyti parengimą Nacionalinio akademinės etikos kodekso, kuriuo būtų siekiama kovoti ne tik su plagiatu, bet taip pat ir kitais akademinio nesąžiningumo atvejais. Šiuo dokumentu galėtų remtis aukštosios mokyklos rengdamos/tobulindamos ir tvirtindamos savo Akademinės etikos kodeksus.

3. Svarstyti Mokslo ir studijų įstatymo 3 str. pakeitimą.

Mokslo ir studijų įstatymo 3 str. įtvirtina, kad mokslas yra grindžiamas akademinės etikos principu, tuo tarpu akademinės etikos principas nėra taikomas studijoms. Siūlytina svarstyti Mokslo ir studijų įstatymo 3 str. straipsnio pakeitimą, kuriuo būtų nustatyta, kad akademinės etikos principas taikomas mokslui ir studijoms.

4. Įdiegti institucinių priemonių visumą, užtikrinančią ekspertinį akademinės etikos pažeidimų vertinimą.

Siūlytina, kad pradinį visapusišką ekspertinį vertinimą atliktų aukštųjų mokyklų akademinės etikos institucijos; svarstyti klausimą, ar šioms institucijoms suteikti privalomų išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijų statusą. Jų sprendimai, vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymu, galėtų būti skundžiami akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui, kuriam Mokslo ir studijų įstatymo 18 str. suteikia galias „...įpareigoti mokslo laipsnį suteikusią ir (arba) konkursą pareigoms eiti vykdžiusią instituciją atšaukti sprendimą dėl mokslo laipsnio suteikimo ir (arba) konkurso laimėtojo“.

5. Aukštosiose mokyklose nustatyti ir taikyti kompleksines priemones, kovai su plagiatu.
Nustatyti aiškius studento ir darbo vadovo santykius: tvarką, kurioje būtų aiškiai įtvirtinti studento ir vadovo santykiai darbo rašymo metu, jų teisės ir pareigos, darbo vadovų funkcijos, nustatytas studento savarankiško darbo ir kontaktinių (darbo vadovo konsultacijų) valandų santykis. Įtvirtinti studento pareigą pateikti darbo dalies ir vadovo pareigas atitinkamas dalis tikrinti, nustatyti sistemą, kuri leistų daryti pakankamas prielaidas, kad studentas rašo savarankiškai, numatant tarpinius atsiskaitymus ar gynimus ir pan.
Nustatyti taisykles darbo temos formulavimui, kurios užkirstų kelią pasinaudoti lengvai prieinama literatūra be pakankamo papildomo tyrimo ir analizės.
Nustatyti ir apibrėžti, kiekvienam darbui keliamus savarankiškumo lygio reikalavimus, citavimo būdus ir formas bei pan.
Ugdyti akademinio rašymo kultūrą, įtraukiant į studijų programas akademinio raštingumo siekinius (dalyką ar atitinkamas temas kitų dalykų sudėtyje). Parengti šiuos gebėjimus ugdančių dalykų mokomąją medžiagą (paskaitų santraukas ar esminių dalyko aspektų informaciją), su kuria studentai galėtų susipažinti elektroniniu būdu.
Ugdyti nepakantumą plagiatui, viešinti plagiato faktus arba pagrįstais faktais išsklaidyti akademinės bendruomenės abejones.
Skatinti aukštąsias mokyklas pasidalinti gerosios praktikos (plagiato nustatyme) pavyzdžiais.
Nustatyti ir įgyvendinti vidinės kontrolės sistemas, kurios užtikrintų aukščiau išvardintų priemonių efektyvų taikymą. Šių priemonių efektyviam taikymui itin svarbus aukštosios mokyklos administracijos ir studentų savivaldos bendradarbiavimas.
6. Įdiegti duomenų apdorojimo ir paieškos programinę įrangą, skirtą plagiato prevencijai visose Lietuvos aukštosiose mokyklose.
Šios programinės įrangos veikimas galėtų būti grindžiamas duomenų apdorojimu ir paieška specialiai šiam tikslui sukurtoje nacionalinėje aukštųjų mokyklų akademinės bendruomenės tekstų duomenų bazėje arba šiam tikslui sukurtose ar pritaikytose institucinėse kiekvienos aukštosios mokyklos akademinės bendruomenės tekstų duomenų bazėse, atliekant duomenų apdorojimą ir paiešką iš karto visose arba tik pasirinktose duomenų bazėse.
Duomenų apdorojimo ir paieškos programinė įranga turėtų įgalinti atlikti bent jau visų Lietuvos aukštųjų mokyklų magistro (bakalauro) baigiamųjų darbų, kursinių ir kitų panašaus pobūdžio darbų plagiato patikrą. Plagiato prevencijai pritaikyta programine įranga (ir nacionaline elektronine duomenų baze) turi būti galima naudotis visose aukštosiose mokyklose. Svarstyti, ar šia programine įranga suteikti galimybę naudotis visiems interneto vartotojams, ar teisę jos naudojimui suteikti išimtinai aukštųjų mokyklų dėstytojams/personalui. Šios programinės įrangos naudojimo ribojimas (tik aukštųjų mokyklų dėstytojams/personalui) gali būti pagrįstas tikslu, kad rašantis darbą asmuo negalėtų iš anksto atlikti savo darbo plagiato patikrą ir taip „paslėpti“ ar „užmaskuoti“ plagiatą. Plagiato prevencijai skirta programinė įranga galėtų būti grindžiama internetine prieiga, naudotojo sąsaja pateikiant kaip dinamiškai generuojamų HTML puslapių rinkinį, tokiu atveju sistemos naudojimui naudotojo darbo vietoje būtų nereikalinga jokia speciali programinė įranga.
7. Nustatyti civilinę atsakomybę asmenims, kurių veika neatitinka akademinės etikos normų.
Mokslo ir studijų įstatyme ir/ar Akademinės etikos kodeksuose turi būti nustatoma, kad plagiato veika pažeidžia akademinės etikos normas, už kurių pažeidimą šiuose aktuose turi būti numatyta konkreti atsakomybė. Ši atsakomybė turi būti nustatyta taip pat sutartyse tarp aukštosios mokyklos ir studento kaip etiško elgesio reikalavimo tęsinys. Standartinėse studijų sutarties sąlygose, kurias, vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo 54 str. nustato Švietimo ir

mokslo ministerija⁵, turi būti įtvirtinamos taikytinos sankcijos už plagiatą faktą nustatymą iki pačios didžiausios – pašalinimo iš aukštosios mokyklos ir baudos, lygios tam tikrai jo mokėtinų įmokų už studijas daliai (tiek tiems studentams, kurie studijavo valstybės finansuojamose vietose, tiek tiems, kurie mokėjo už studijas patys). Be to, turi būti aiškiai nustatyta, kad pašalintajam už akademinį nesąžiningumą sumokėtos studijų įmokos nėra gražinamos.

Aukštajame moksle ir studijose šiuo metu taikoma studentų krepšelio sistema suteikia galimybes aukštosioms mokykloms į pašalintojo vietą perkelti savarankiškai už studijas mokantį asmenį: valstybinis reguliavimas atspindi tai, kad pašalinus iš aukštosios mokyklos valstybės finansuojamoje vietoje studijavusį asmenį, į jo vietą aukštosios mokyklos nustatyta tvarka gali būti perkeliama toje pačioje studijų programoje tame pačiame kurse valstybės nefinansuojamoje studijų vietoje studijuojantis asmuo.⁶ Svarstytina, ar teisės aktuose neturėtų būti nustatyta valstybės finansuojamoje vietoje studijavusiam ir iš jos dėl akademinio nesąžiningumo pašalintam asmeniui pareiga gražinti valstybei jo studijoms aukštojoje mokykloje išleistas lėšas.

8. Nustatyti pareigą aukštosioms mokykloms kovoti su plagiatu.
Pareiga aukštajai mokyklai efektyviai kovoti su plagiatu ir kitais akademinės etikos pažeidimais galėtų būti įtvirtinta Mokslo ir studijų įstatyme ar poįstatyminiame akte. Siekiant pabrėžti aukštųjų mokyklų vieningumą ir įsipareigojimą kovoti su plagiatu, Lietuvos universitetų rektorių konferencija galėtų įsipareigoti svarstyti kiekvieną platesnį atgarsį visuomenėje sulaukusį akademinio nesąžiningumo atvejį, kreiptis į aukštosios mokyklos vadovybę skatindama atitinkamai veikti ar susilaikyti nuo veikos.
9. Nustatyti administracinę atsakomybę už akademinį tekstų kūrimą kitam asmeniui su tikslu, kad minėtas tekstas būtų pateiktas kito asmens vardu.
Darbo grupė vieningai sutarė, kad pasiūlos ribojimas nėra efektyvi priemonė kovojant su plagiatu. Vis dėlto, tokia veika (rašto ir kitų darbų rengimas už kitą asmenį) neturėtų būti toleruojama, todėl siūlytina už tokią veiką nustatyti administracinę atsakomybę. Be to, galėtų būti svarstoma galimybė traukti atsakomybėn ir asmenį, kuris teikia ne jo sukurtą darbą kaip savo, nes tokios veikos tikslas – apgaulės būdu gauti valstybės pripažįstamą kvalifikaciją ir tai liudijantį dokumentą. Valstybės reguliavimas neturi apriboti galimybių mokslininkams samdyti ekspertus, atlikti apmokamus ribotos apimties tyrimus ir pan.
10. Skatinti studentus pasirinkti jiems tinkamas studijas ir didinti suinteresuotumą studijomis.
Nuolat vykdyti įvairias socialines akcijas, didinant studentų sąmoningumą, atlikti apklausas, kurios padėtų nustatyti pačias jautriausias šio reiškinio problemas. Reguliarios konsultacijos su studentais dėl studijų siekinių, studijų pasiekimų vertinimo būdų taip pat padėtų sukurti pasitikėjimo atmosferą ir siaurintų nesąžiningumo erdvę.

Siūlymai:

1. Aukštosios mokyklos turėtų nustatyti/patobulinti ir efektyviai taikyti kompleksines šių gairių 5 uždavinyje nurodytas priemones.
2. Kreiptis į valstybines institucijas pagal jų kompetencijas nustatyti/pakeisti/papildyti šiuos teisės aktus: Mokslo ir studijų įstatymą, rekomendacijas dėl Akademinės etikos kodeksų,

---

⁵ Šiuo metu galiojanti redakcija – žr.: 2009 m. birželio 29 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. Įsak-1333 „Dėl standartinių studijų sutarties sąlygų patvirtinimo“.

⁶ Mokslo ir studijų įstatymo 70 str. 14 dalis; Švietimo ir mokslo ministro 2009-06-29 įsakymo Nr. ISAK-1333 „Dėl standartinių studijų sutarties sąlygų patvirtinimo“ 24 punktas.

Švietimo ir mokslo ministro įsakymą dėl standartinių studijų sutarties sąlygų nustatymo ir su šiose gairėse nurodytų uždavinių įgyvendinimu susijusius teisės aktus, o taip pat teisės aktus, nustatančius atsakomybę už akademinį tekstų kūrimą kitam asmeniui su tikslu, kad minėtas tekstas būtų pateiktas kito asmens vardu.

3. Kreiptis į švietimo ir mokslo ministeriją dėl neatidėliotino duomenų apdorojimo ir paieškos programinės įrangos, skirtos plagiato prevencijai visose Lietuvos aukštosiose mokyklose, sukūrimo ir įdiegimo. Svarstyti, ar šiam tikslui reikia specialiai kurti nacionalinę aukštųjų mokyklų akademinės bendruomenės tekstų duomenų bazę, ar duomenų apdorojimas ir paieška turėtų būti atliekama šiam tikslui sukurtose ar pritaikytose institucinėse kiekvienos aukštosios mokyklos akademinės bendruomenės tekstų duomenų bazėse.
4. Remiantis rekomendacijomis, aukštosios mokyklos turėtų parengti/patobulinti ir patvirtinti Akademinės etikos kodeksus, kurie atspindėtų akademinio sąžiningumo užtikrinimo priemones ir sankcijas už akademinį sąžiningumą pažeidžiantį elgesį. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu nėra paskirtas akademinės etikos procedūrų kontrolierius, Lietuvos universitetų rektorių konferencija galėtų parengti Nacionalinį akademinės etikos kodeksą.
5. Siekdama užtikrinti akademinio sąžiningumo principo laikymąsi ir siekdama efektyvios kovos su plagiatu, Lietuvos universitetų rektorių konferencija galėtų įsipareigoti svarstyti kiekvieną platesnį atgarsį visuomenėje sulaukusį akademinio nesąžiningumo atvejį, ir, jei tai būtina, kreiptis į aukštosios mokyklos vadovybę skatindama atitinkamai veikti ar susilaikyti nuo veikos.
6. Remiantis teisės aktų pakeitimais, aukštosios mokyklos turėtų studijų sutartyse nustatyti ir efektyviai taikyti civilinę atsakomybę asmenims, kurių veika neatitinka akademinės etikos normų.

Lietuvos universitetų rektorių konferencijos sudarytos darbo grupės nariai:

1. Tomas Berkmanas (*Vytauto Didžiojo universitetas*),
2. Ieva Dičmonaitė (*Lietuvos studentų atstovybių sąjunga*),
3. Gitana Dudzevičiūtė (*Lietuvos karo akademija*),
4. Aurelijus Gutauskas (*Mykolo Romerio universitetas*).
5. Violeta Keršulienė (*Vilniaus Gedimino technikos universitetas*),
6. Dovydas Kinderys (*Lietuvos studentų sąjunga*),
7. Marija Stonkienė (*Vilniaus universitetas*),
8. Paulius Subačius (*Švietimo ir mokslo ministerija*).
9. Jūratė Šuminienė (*Vilniaus universitetas*),
10. Rymantas Toločka (*Kauno technologijos universitetas*),
11. Arminas Varanauskas (*Vilniaus universiteto studentų atstovybė*),
12. Ignas Vėgėlė (*Mykolo Romerio universitetas*, darbo grupės pirmininkas).